

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Hasgtröm, S. & Tarnanen, P. (2020) Potkua Pirkanmaalle -hanke haki oppia Ruotsista. TAMK-blogi, 17.8.2020.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/hanketoiminta/potkua-pirkanmaalle-hanke-haki-oppia-ruotsista/>

Potkua Pirkanmaalle -hanke haki oppia Ruotsista

17.8.2020 — Arja Hautala

Säilöpaaleille oli vaakakärryt, joissa oli sisäänrakennettu vaaka. Kati Ojala esittelee.

Pirkanmaalla toimivat hevosalan yrittäjät toivoivat Potkua Pirkanmaalle -hankkeen alkaessa osaamista tallien toimintojen järjeistämiseen ja uudistamisen. Tätä tarvetta silmällä pitäen heille järjestettiin vuoden 2019 lopussa opinto- ja benchmarkkausmatka Ruotsiin.

Matkan tavoitteena oli kuulla naapurimaan kokemuksia tallien toimintojen järjeistamisestä ja tuoda hyviä käytäntöjä sieltä Pirkanmaalle. Tutustumiskohteeksi valikoitui Ridskolan Strömsholm noin 130 km päässä Tukholmasta. Muut kohteet olivat Gustavsbergissa sijaitseva Mälardalens Ridgymnasium sekä Tukholman Sweden International Horse Show. Erilaiset ratkaisut fyysisesti raskaiden ja aikaavievien tallitöiden helpottamiseen ja keventämiseen ovat tervetulleita. Ratkaisujen tulee samalla olla myös kustannustehokkaita.

Opintomatkaalle osallistuvat edustivat hevosalaa talliyrittäjistä ratsastusvalmentajiin. Matka mahdollisesti osallistujille tärkeän vertaistuen saamisen ja verkostoitumisen saman alan

yrittäjien kesken. Se toimi samalla henkireikänä monelle hevosalan yrittäjälle, koska ylimääräistä vapaa-aikaa heillä ei liiemmin ole. Hevosalan yrittäjäyys on enemmänkin elämäntapa.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Vaikuttava Ridskolan Strömsholm

Strömsholman kaunis Valkoinen maneesi ulkoa ja sisältä.

Ridskolan Strömsholm havaisi historiaa. Paikka oli 1600-1800-luvuilla siittolana. Vierailun aikana näimme, kuinka 1800-luvun talleja on modernisoitu vastaamaan paremmin tämän päivän ratsastuskoulutoimintaan tarpeita. Tällä hetkellä alueella asuu noin 200 hevosta. Ratsastuksenopettaja **Kati Ojala** opasti seuruettamme asiantuntevasti. Pääsimme käymään muun muassa Ruotsin vanhimmassa käytössä olevassa maneesissa. Maneesi oli äänestetty aikoinaan maailman kauneimmaksi maneesiksi ja kaunishan se myös oli. Strömsholmassa talli- ja maneesirakennuksia oli eri aikakausilta, joten oli mahdollista konkreettisesti nähdä, kuinka hevosten hoito oli muuttunut vuosien saatossa. Vanhoihin tallirakennuksiin muutosten tekeminen ei ole välttämättä helppoa. Hevosten sosiaalisten tarpeiden huomioon ottaminen sekä tallityötä helpottavat ratkaisut olivat keskeiset nähtävillä olevat muutokset.

Vanhimmissa talleissa ikkunat olivat korkealla, joten hevoset eivät nähneet ulos. Myös karsinoiden väliseinät olivat korkeat, joten kontakti naapurikarsinan hevoseen oli vähäistä. Tänä päivänä hevosille halutaan antaa mahdollisuus sosiaaliseen kontaktiin toisten hevosten kanssa. Uusimpien karsinoiden ovet olivat sellaiset, että hevoset näkevät ulos karsinasta ja myös saavat päänsä ulos. Valkoisessa tallissa käytävät olivat purujen peitossa. Tämä oli hevosille miellyttävää, mutta kottikärryjen työntämistä purulattia hankaloitti. Lattian alla kulki lantahihna ja jokaisessa karsinassa oli lantaluukku, joten kottikärryjä ei siivoamiseen tarvittukaan.

”Oli hyvä nähdä miten työergonomiaan kiinnitetään huomiota niin isossa kompleksissa. Suomella olisi paljon opittavaa Ruotsin hevoskulttuurista.”

Strömsholmassa mielenkiintoa herätti tallitöiden ja tallien toimintojen järjeistämisen näkökulmasta aktiivipihatto sekä motorisoidut lantakärry ja heinäkärry. Yksi Strömsholman talleista oli niin sanottu kylmätalli, jossa kullakin hevosella oli oma sisäänkäynti. Hevoset

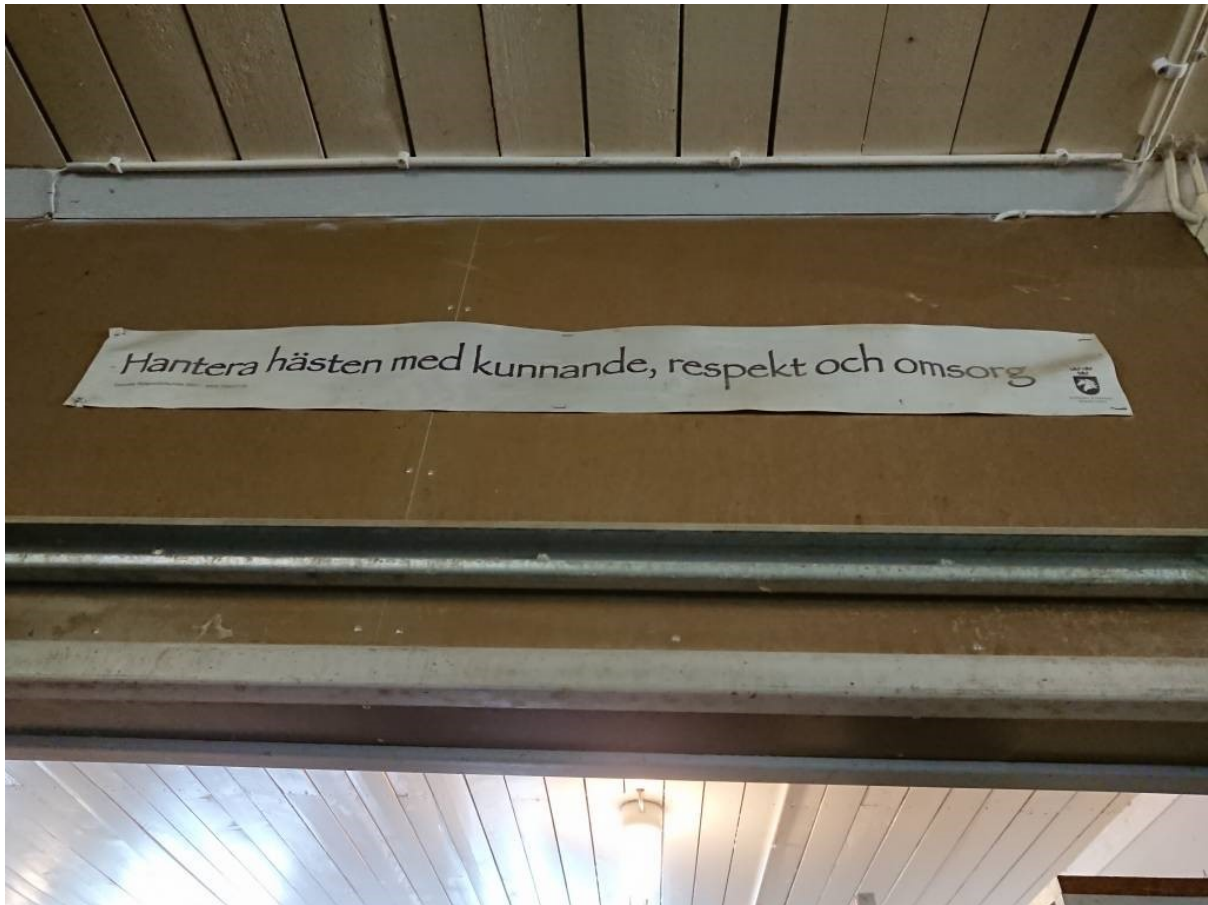
eivät liikkuneet sisäkäytävillä, vaan hoitotoimenpiteet tehtiin yhteisessä hoitorakennuksessa, jossa myös hevosten varusteet säilytettiin.

Strömsholman aktiivipihatto kiinnosti suuresti osallistujia. Pihatossa olevilla hevosilla oli SIM-kortillinen kaulapanta. Kortilla oli kunkin hevosen yksilölliset korsi- ja väkirehumäärät. Eri puolilla pihattoa sijaitsevat ruoka-automaatit jakavat annokset vuorokaudelle tasaisesti, esimerkiksi 300 minuuttia/vrk. Väkirehuannos on kerrallaan desilitran verran, joten hevonen ei voi kerralla syödä suurta annosta. Koska automaattit sijaitsevat etäällä toisistaan, hevoset liikkuvat päivän aikana enemmän kuin tavallisessa tarhassa. Pihatossa oli lämmitetyt vesikupit. Kati Ojala kertoi, että hevoset ovat nopeasti oppineet toimimaan pihatossa ja suurin osa hevosista sopeutuu hyvin pihattoelämään. Opintomatalla mukana olleen Wääksyn kartanon **Sonja Danielssonin** mielestä aktiivipihatto Strömsholmassa oli ehdottomasti mielenkiintoinen, ja hän uskoi, että tulevaisuudessa mikäli kannattavuuslaskelmat tukevat ajatusta, tällaisen vastaavan pihatton voisi rakentaa heillekin.

Pihattohevoset jättivät riimunsa naulakkoon.

Strömsholmassa heinäajaossa käytettiin motorisoituja heinäkärriä. Kärriässä pystyi myös punnitsemaan annettavan heinä määrän, mikä oli kätevää. Heinäkärri oli suunniteltu kanttipaaleille, eikä se suoraan sovellu pyöröpaalien käsittelyyn. Kärriä ratkaisu kiinnosti pirkanmaalaisia vierailijoita ja matkan jälkeen joku osallistujista oli selvittänyt, olisiko mahdollista saada vastaavaa kärriä pyöröpaaleille. Myös Segwayn avulla kulkeva lantakärri oli kiinnostava ratkaisu, joka helpotti tarhojen siivoamista. Sonja Danielsson kertoi matkan jälkeen, että oli ollut yhteydessä kärriä valmistajiin hintojen selvittämiseksi sekä olisiko mahdollista saada heinäkärriä soveltumaan myös pyöröpaaleille.

Hevosia käsitellään tiedolla, kunnioituksella ja huolella.

Yleisö viihtyi Sweden International Horse Showssa

Naapurimaan vuosittainen hevostapahtuma Sweden International Horse Show näytti, kuinka suuri yleisö saadaan innostumaan hevostapahtumasta. Lauantaipäivän ehdoton yleisömagneetti oli päivänäytöksenä ollut Familje matine – perhematine. Katsomot olivat täynnä ja yleisö eli mukana kilpailuissa ja show-numeroissa. Naapurimaassa osataan järjestää yleisötapahtuma. Tämä oli erinomainen benchmarkuskohde niille, jotka järjestävät tapahtumia tai kilpailuja hevosalan seuroissa tai talleilla. Kuten Sonjakin totesi, niin ”kilpailuissa sai ajatuksia, miten voisimme kehittää kilpailutoimintaa sekä seurassamme ja tallilla. Esityksiä oli seuraamassa paljon myös ei-hevosihmisiä ja etenkin ohjelmat, jotka eivät olleet kilpailuja olivat valtavia yleisömenestyksiä”.

Mälardalens Ridgymnasiumissa tutustuttiin ruotsalaiseen ratsastuskoulusysteemiin

Mälardalens Ridgymnasiumissa kuulumme ruotsalaisesta ratsastuslukio- ja ratsastuskoulutoiminnasta Operativt ansvarig **Pauliina Hukkasen** kertomana. Vierailu oli antoisa erityisesti suomalaisten ratsastuskoulu-ryttäjien mielestä. He saivat mukaansa ideoita omaan toimintaansa. Ruotsissa ratsastuskoulu-ryhmät ovat suurempia kuin Suomessa, teoria on leivottu ratsastuskurssien ja -tuntien sisälle, esimerkiksi niin, että kurssilla voi olla

teoriaviikko tai teoriapäivä. Ratsastustuntien hintataso on Suomen tasoa. Ruotsissa ei ole yksityishevosten kohdalla tarjolla täysihoitovaihtoehtoja samassa määrin kuin Suomessa, vaan omistajat hoitavat enemmän tallitöitä, muun muassa viikonlopun tallivuorot voivat pyöriä omistajien kesken. Ratsastuslukion oppilaita koulutetaan alusta alkaen yrittäjyyteen ja he pääsevätkin oppimaan asiaa UF-yrittäjyyden kautta (ung företag).

” Sain monta hyvää ajatusta miten voisin kehittää omaa tallitoimintaa.”

” Perjantain kohde oli kulturihistoriallisesti kaunis ja antoi varmasti ideoita myös automatisointiin, mm. lannan käsittelyyn ja ruokinnan suhteen. Sunnuntain kohde Mälardalens Ridgymnasium antoi paljon tietoa ruotsalaisesta ratsastuskoulukulttuurista ja saimme ideoita myös kotiin viemiseksi.”

[Potkua Pirkanmaalla -hanke](#) oli suunnattu Pirkanmaan alueella toimiville hevosalan yrittäjille tai yrittäjiksi aikoville. Tavoitteena hankkeessa oli hevosyrittäjien hyvinvoinnin parantaminen ja keskinäisen verkostoitumisen kehittäminen. Hanke tarjosi heille muun muassa esikartoituksen avulla määriteltäviä osaamistarpeita vastaavaa koulutusta hyvinvoinnin, liiketoimintaosaamisen, tallien toimintojen järjeistämiseen ja uudistamiseen. Hanke liittyi Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan ja sen toteuttamiseen on saatu rahoitusta EU:n maaseuturahastosta. Hankkeen toiminta-aika oli 1.10.2018 – 30.4.2020.

Kirjoittajat: Suvi Hagström, projektikoordinaattori, TKI-palvelut, TAMK; Piia Tarnanen, projektikoordinaattori, TKI-palvelut, TAMK

Kuvat: Suvi Hagström ja Piia Tarnanen